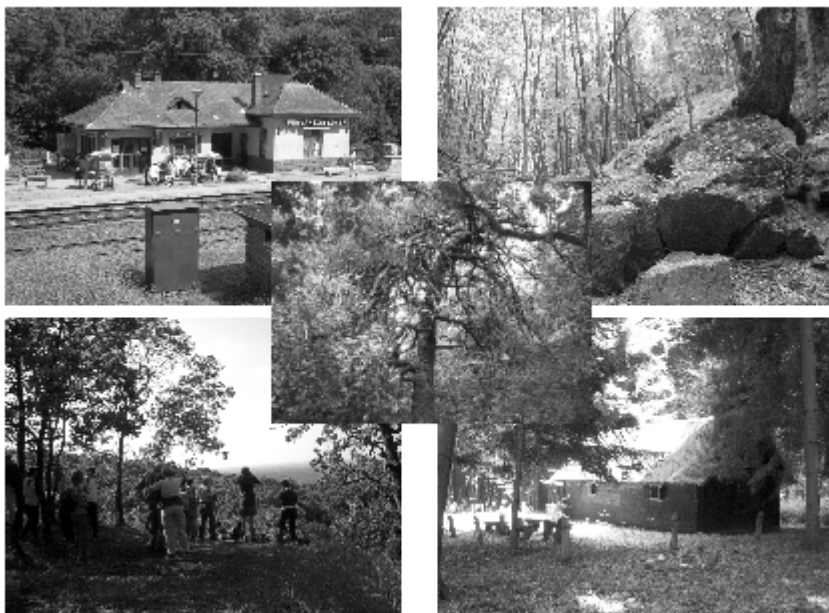


# *Cuha 50/35/25*

*teljesítménytúra*



*Bakonyszentlászló*

## Kedves Sporttárs!

Szeretettel köszöntünk az 5. alkalommal megrendezett **Cuha 25** teljesítménytúrán, valamint a „kisjubileum” alkalmával először megrendezett **35** és **50** km-es távon!

A teljesítménytúra először 2006-ban került megrendezésre Erdőalja 25 néven, Andrási Gábor főrendezésében, majd 2007-ben Bakonyalja 25 néven rendeztük, a bakonyszentlászlói vasútállomásról történő indítással. 2008-ban a túra rajtja is az Ósfenyves turistaházba került, így az útvonal bakonyszentlászlói szakasza módosult.

A túra útvonala ajánlott, az MSTSZ futam résztvevői számára kötelező. A sikeres teljesítéshez az ellenőrzőpontok sorrendben történő érintése szükséges. Javasoljuk azonban a leírt útvonal követését, mivel ennek a jelzetlen szakaszai vannak szalagozva, illetve a seprű ezt járja végig. A túrán mindenki saját felelősségére vesz részt, a rendezőktől kártérítés semmilyen jogcímen nem igényelhető. A túra nem verseny, azonban díjazás csak a szintidőn belül beérkezők részére jár.

A túra során tartsd be a közúti közlekedés szabályait, különösen legyél óvatos a vasútvonal keresztezésekor. Az útvonalon több helyen kidőlt fák, csúszós vagy köves útszakaszok, patakátelések várnak rád, mely helyeken figyelmesen túrázzál. A 25 km-es táv résztvevői részére az Alsó-Cuha-völgy nehézsége miatt lehetőség van a Pakuts pihenőtől az S+ jelzésen rövidíteni a túrát.

Vigyél magaddal elegendő folyadékot, mivel útközben szerények a vízvételi lehetőségek. A résztáv táblázatban felsoroltuk a frissítési pontokat.

Kérjük a természetjáró magatartási szabályok betartását és a környezet védelmét.

Baleset vagy rosszullet esetén kérjük, hogy segíts túratársadnak, szükség esetén értesítsd a rendezőket és maradj a bajba jutott túrázó mellett, amíg a további segítség megérkezik. Ha valaki úgy határoz, hogy a túrát feladja, ezt feltétlenül jelezze személyesen a legközelebbi ellenőrzőponton vagy telefonon, illetve túratársak útján a név és rajtszám közlésével értesítse a rendezőket.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik valamilyen módon segítségünkre voltak a rendezvény lebonyolításában:

- Jáger Sándorné és a Győri Meteor Természetbarát Egyesület
- Bakonyerdő Zrt Bakonyszentlászlói Erdészete
- Teljesítménytúrázók Társasága
- Sztancsik György
- pontőreink: Ádám László, Fehérvári József, Gethe László, Hevér Gábor, Jakab Annamária, Mészáros András, Pinkert László, Pintér József

Kellemes túrát kívánnak a rendezők:

Fehérvári Máté (30/284-2730)  
Mészáros Gabriella (70/380-6365)

***A túra honlapja: [cuha.teljesitmenytura.com](http://cuha.teljesitmenytura.com)***

## Útvonal leírás

### Cuha 50:

Az Ósfenyves turistaházról jobbra, az S+ jelzésen indulunk Bakonyszentlászló központja felé. Az országút kanyarjánál egyenesen, egy kis utcán (Ady Endre utca) haladunk tovább, majd rövid ideig a főúttal párhuzamosan megyünk. A kocsmánál jobbra, a Petőfi Sándor utcára kanyarodunk. Elhaladunk az Esterházy-kastély és a Kerek templom épülete mellett, majd a községházánál balra előre, a P jelzésre fordulunk. Balra elmarad mellettünk a román kori templom, a Jókai utcán haladunk tovább.

A falu szélén (közút) utunk murvára vált, emelkedünk, majd leereszkedünk egy kis dombról. Az útkereszteződésben egyenesen haladunk tovább, az út lassan homokos földúttá változik. Mindig egyenesen haladunk, egy újabb emelkedő tetején az út balra fordul. Amikor az újból murvássá vált út jobbra elfordul, egyenesen megyünk tovább a P jelzés füves szekérútján. Emelkedünk, majd ereszkedni kezdünk, jobbról kerítés kerül szekérutunk mellé és kiérünk egy erdősarokra. Itt egyenesen haladunk tovább a szántó közepén átvezető szekérúton, a P jelzés jobbra kerül az erdő mentén. A szántó túloldalán lévő kerítésnél újból találkozunk a P jelzéssel. Balra fordulunk, az erdő szélén lévő gyenge szekérúton haladunk tovább, majd a szemközti erdősarokban jobbra fordulunk és betérünk az erdőbe. Fenyőfás részen áthaladva érjük el a Pn becsatlakozását, ahol jobbra folytatjuk az utunkat a P jelzésen.

Egyenesen haladva elérünk egy TVT táblát, amely mögött szép, ligetes erdőrészt következik. Egy bonyolultabb útkereszteződésben balra előre folytatjuk utunkat. Kátyúsabb szakaszt követően T útkereszteződésbe érünk, balra néhány lépést megtéve az erdő szélén haladunk előre, majd az erdősarokban jobbra tartunk. Átjutunk egy erdő közé ékelt kis szántóföldre szélére, majd balra fordulva átkelünk egy rozoga hidon. Jobbra a patak mellett egy malom jobb sorsra érdemes maradványai láthatóak. A következő útkereszteződésben jobbra fordulunk, kicsit emelkedve elérjük a Fényes-hegyet, ahol a kereszteződésben egy fakereszt látható. Egyenesen, murvás úton jutunk el a következő kereszteződésig (kőkereszt), ahol az **1. ellenőrzőpontot** találjuk.

Balra fordulunk a ritkásan felfestett P+ széles, murvás útjára, amin egyenesen megyünk végig a hétvégi házak között (az utolsó előtti épület a „Reflex” Ökológiai Egyesületé). A homokossá váló, járt úton továbbra is egyenesen haladunk addig, amíg balról kerítés nem érkezik, melynek túlsó sarkánál balra, majd szinte rögtön jobbra fordulunk a jelzéssel együtt. Innen egyenesen jutunk el Fenyőfő széléig, ahol balra fordulva a Z jelzés műútján megyünk át a falun. Közben jobbra vegyes- és italbolt, valamint néhány ház múlva közút található. A falut elhagyva mintegy 100 méterre balra a Z+ jelzésen kell pár méteres kitérőt tenni a **2. ellenőrzőpontig**.

### Cuha 35/25:

Az Ósfenyves turistaházról jobbra, szalagozáson indulunk Bakonyszentlászló főutcáján. Az út kanyarulatait követve ereszkedünk, majd mintegy 600 méter múlva, az első utcán (Bakonyszentlászló, forduló autóbuszmegálló előtt) balra fordulunk és a keskeny műúton elhagyjuk a falu házait. A villanyvezeték alatt balra, a horgásztó irányába vezető

dózerútra térünk (a magánterület táblát hagyjuk figyelmen kívül). A horgasztó parkolóját elhagyva utunk egyenesen, földútként folytatódik tovább. Ez a „*régi fenyőfői út*”, nyílt, helyenként fás-bokros, homokos terepen haladunk egyenesen, majd az erdő szélén egy Y elágazáshoz érünk. Itt a bal oldali utat kell választani, ezen haladunk tovább egyenesen, hol erősebb, hol gyengébb földúton. Amikor végre beérünk az erdőbe, hamarosan elérünk egy kereszteződést, ahol egyenesen megyünk tovább, innentől már a kicsit ritkásan felfestett Z+ jelzést követve. (Mintegy 650 méter után jobbra egy öreg, göcsörtös fenyőfát láthatunk, ez az „Iszonyatos nagy fa”.) Homokos szekérutunk végül kiér a *fenyőfői műútra*, közvetlenül előtte a 35 km-es és 25 km-es táv első pontját, a **2. ellenőrzőpontot** találjuk.

## **Cuha 50/35/25:**

A 2. ellenőrzőpont után a műúton balra fordulunk a Z jelzést követve, majd 140 méterrel később a jelzés hirtelen jobbra a fák közé tér. Egy kanyargós ösvényen haladunk tovább, majd kiérünk egy szekérútra, melyen balra tartunk a PZ jelzésen, jobbról kerítés halad mellettünk. A következő elágazásban jobbra fordulunk a Z jelzésre. A két kerítés közötti szekérút után egyenesen megyünk tovább. Balra elágazik a Zhrsz, azonban az ajánlott útvonal továbbra is egyenesen, a *Bodzás-árokban* vezet felfelé. Emelkedés közben tekintsük meg a különböző szép sziklaalakzatokat. *Felérve a tetőre a balra induló Zhrsz jelzés ösvényén kitérőt teszünk a Pápalátó-kőig*, ahol a **3. ellenőrzőpont**on a kifüggesztett kód felírása a feladat.

A kilátás kiélvezése után a Zhrsz-en visszatérünk a Z-re, melyen balra indulunk tovább. Szekérutunk egy rétre érkezik, ahol egy erősen járt földútba csatlakozunk. Balra tartunk, majd 90 méter megtétele után jobbra fordulunk egy jelzetlen szekérútra. Ezt a kanyargó utat követjük Alizházáig, közben jobbról egy másik szekérút csatlakozik utunkba. *Alizháza* – mely egy elhagyatott vadászház kis pihenőhellyel – után egy négyes útkereszteződésbe érünk, ahol a bal oldali gyenge szekérutat választjuk lefelé. Utunk a völgyben hamarosan vízmosásos ösvénnyé válik, helyenként kidőlt fák nehezítik a haladást, *óvatosan ereszkedjünk!* A *Hódos-ér* S jelzésű dózerútját elérve jobbra fordulunk, majd a jelzés 1.070 méter után balra, egy gyenge szekérútra tér (egyenesen a P+ halad tovább).

100 méter múlva átkelünk egy gázlón (magas vízállás esetén inkább a környékén keressünk megfelelő átkelési lehetőséget) és továbbra is az S jelzésen haladunk (egy helyen vigyázni kell, mert a patak az ösvényig kimosta a partot) az *Üveghuta* nevű helyig, ami egy magaslesről ismerhető fel (a régi kútágas kidőlt). Itt balra az S+ szekérútjára kanyarodunk, a jelzések elég ritkásak ezen a részen. Megrohamozzuk a dombot, aminek a tetején a földút balra kanyarodik, mi azonban letérve a földútról a szántó szélén jobbra tartunk. A sarokban az S+ bebújik az erdőbe és egy kanyargós ösvényen emelkedünk egy oldalág szélén. A tetőn egy négyes kereszteződésbe érünk, itt egyenesen, szekérúton megyünk tovább. Lefelé haladunk, majd az S+ hirtelen jobbra kanyarodik és egy erdei úton ereszkedve érjük el *Porva-Csesznek vasútállomást*. *Körülnézés után* átkelünk a síneken. Az állomás épületében érdemes megnézni a 11-es vonalról szóló vasúttörténeti kiállítást. Az épület mellett jobbra az S Pn kavicsos útján haladunk tovább. A PS jelzést elérve balra fordulunk, majd az S elágazását követően továbbra is a *Felső-Cuha-völgyben*, a P jelzésen haladunk. Többször átkelünk a patakon, az S elágazástól számított 2.200 m múlva elhaladunk egy kisebb vasúti híd alatt. Továbbmenve a kis vasúti hídtól 960 méterre elérjük a *viaduktot* (tetején a Milleniumi vasútépítési emlékmű), majd további 140 méter után az *erdei iskola* pihenőhelyénél lévő **4. ellenőrzőpontot**.

Továbbhaladva a szurdok lassan kitágul, a kirándulók többsége átkel a gyaloghídon, csak akkor kövessük őket, ha kitérőt szeretnénk tenni Vinyére. A mi utunk, a P jelzés a patak melletti ösvényen halad tovább, amíg el nem éri a kiépített **Kőpince-forrást** (a túloldalon a Kőpince-barlang látható). Itt sem kelünk át a patakon, hanem egy kis ösvényen, az S Z P+ jelzésen haladunk tovább. A jelzések és velük együtt a teljesítménytúra résztávjai hamarosan elágaznak.

### **Cuha 50/35:**

Az S Z és a P+ S+ jelzések elágazásában jobbra tartunk az S Z jelzésen. Emelkedünk, az ösvény nehezebben járható a kidőlt fák miatt. Szekérutat keresztezünk, valamivel kellemesebbé válik az emelkedő. Az S és Z jelzések elágazásában jobbra, a Z jelzésre fordulunk. Egy szekérút betorkollásánál balra tér jelzésünk, ismét keményebb emelkedés következik, majd utunk balra kanyarodik és felérünk a Zörög-hegy platójára. Jobbról kerítés érkezik, sarkánál jobbra fordulunk, majd a második útkereszteződésben szemből az Shrsz érkezik, itt találjuk az **5. ellenőrzőpont** kódját.

Balra fordulva továbbra is a Z jelzésen haladunk. Kerítéseket és vadetetőt hagyunk el, majd az út ereszkedni kezd. Már közel érünk Csesznekhez, amikor egy balról érkező szekérúton az S+ jelzést pillantjuk meg. Továbbra is egyenesen a Z jelzésen, mélyútban haladunk, átkelünk a 82-es főút aluljáróján és lefelé tartunk a Vasút utcán. A T alakú aszfaltos kereszteződésben előre (!), a P+ Zb jelzésen, két kerítés közötti kis ösvényen megyünk tovább. Átkelünk egy gyaloghídon, majd egy sziklatömböt kell megkerülnünk, ami mindkét oldalról megtehető. *Óvatosan haladjunk*, rövid szakaszon lánc segít. Néhány méterrel feljebb a Zb jelzés jobbra tér, továbbra is a P+ jelzésen haladjunk felfelé, amíg meg nem találjuk a **6. ellenőrzőpontot**.

A régi zsidó temetőnél balra fordul ösvényünk és a P+ rövid ereszkedése után ösvényen, majd jobbra fordulás után szekérúton kijutunk a Vár utcára. Balra fordulunk a P Z P+ jelzésre, majd hamarosan újból a Z jelzésen haladunk az utcán lefelé. Az önkormányzat után a jelzéssel együtt balra fordulunk a Vasút utcára, majd jobbra fordulva felfelé haladunk és ismét átmegyünk az aluljáró alatt. (Aki a Dornay Béla emlékút egy szakaszát is szeretné teljesíteni, itt választhatja az S-t is, azonban a 82-es főút nagy forgalma miatt a túra hivatalos útvonala nem erre halad.) Az S+ kiágazásáig követjük a Z jelzést, itt jobbra fordulunk az S+ jelzésre, majd az S elérésekor egyenesen haladunk tovább. Minimális emelkedéssel-lejtéssel, előbb az erdőben, később az erdő szélén lévő szekérúton jutunk el addig, amíg az S balra nem fordul. Szalagozáson, egyenesen megyünk tovább, a második kereszteződésnél balra fordulunk és utána rögtön a bal oldali utat választjuk. Ereszkedő földúton érjük el a P+ S+ jelzést, melyen jobbra fordulunk (szemből a Zsidó-rétről a 25 km-es táv érkezik).

### **Cuha 25:**

Az S Z és P+ S+ jelzések elágazásában balra tartunk a P+ S+ jelzésen, egy kaszálóra lépünk ki az erdőből. Itt a szemközti fák közötti „átjárót” célozzuk meg, a rét jobb szélén maradunk. A jelzés néha bebóklászik a susnyásba, azonban ezzel nem kell törődni. Egy idő után gyenge szekérút kerül a lábunk alá, majd jobbra széles átjáró nyílik egy másik kaszáló felé. A szekérúton egyenesen haladva bebújunk a szemközti erdőbe, majd a jelzéseket követve balra fordulunk, jobbról az 50 km-es és a 35 km-es táv újból csatlakozik hozzánk.

### **Cuha 50/35/25 (Alsó-Cuha-völgy):**

Az S+ és a P+ hamarosan szétválík, itt jobbra a P+ szekérútját követjük. A szekérútról az emelkedő kezdete előtt *hirtelen balra* – egy kis susnyán keresztül – betérünk az erdőbe. Turistautunk a patak szélére ereszkedik és hamarosan elérjük az **Alsó-Cuha-völgy** szép szikláit. *A technikás terepen, köves szakaszokon nagyon óvatosan haladjunk!* A patakátkelés után is többször kényszerülhetünk a mederbe vagy nagyobb víz esetén a meredek kerülőutakat lehet választani. Később a víz másik oldalán a **Zsivány-barlang** bejáratát láthatjuk. Végül egy rövid, de csúszós, meredek emelkedőn kicsit feljebb kerülünk a patak mellől. (Balra a PΩ jelzés indul, melyen a *Remete-barlang* felső nyílását tekinthetjük meg, a jellegzetes alakú főbejáráthoz kicsit korábban lehet a szurdokvölgy meredek oldalán felmászni.) Még néhány lépés és megérkezünk **Ördög-rétre**, ahol a pihenőhelyen a **7. ellenőrzőpontot** találjuk.

A rétet a balra tartó P P+ jelzéseken hagyjuk el és erős emelkedő után elérünk egy dózerutat, melyen balra fordulunk. A P hamarosan jobbra lekanyarodik, mi azonban továbbra is a dózerúton, a P+-on folytatjuk a túrát egészen addig, amíg nem keresztezzük az S+ szekérútját, melyre jobbra kanyarodunk.

### **Cuha 25 (Alsó-Cuha-völgy nélkül):**

Az S+ és a P+ hamarosan szétválík, itt balra az S+ jelzés ösvényét követjük. Átkelünk a Cuha gázlóján (a gyaloghídat inkább mellőzzük), a parton a Pakuts-pihenő padjait, esőházát találjuk. Továbbra is az S+ szekérútján haladva emelkedünk, majd egyenesen átmegyünk egy dózerúton, ahol jobbról a P+-ról visszacsatlakoznak az Alsó-Cuha-völgyet megjártak.

### **Cuha 50/35/25:**

Az S+-t követve keresztezzük a vasutat. *Az átkelés előtt jól nézzünk körbe!* A túloldalon az ösvény egy négyes útkereszteződésbe torkollik, ahol a jobbra tartó homokos szekérutat választjuk, azonban a következő elágazásnál a jelzéssel együtt balra le is térünk róla. A fenyőfák közötti kellemes ösvényen érjük el az SL betorkollását, ezt elhagyva – természetesen továbbra is az S+-t követve – szekérúton jutunk a Bauxitszállító útig, melyet óvatosan keresztezzünk. A szemközti úton haladunk a falu széléig, ahol a játszótérnél balra fordulunk, majd a Fenyőfőre tartó műutat elérve jobbra az Ady Endre utca 16-18-ban találjuk a túra célját, az **Ősfenyves turistaházat**.

## Látnivalók

### **Bakonyszentlászló**

Nevét Szent László királyról kapta, aki a néphit szerint a környéken járt. Valójában a település eredete régebbre nyúlik vissza, a környék őskori és avar leletei (pl. a Hódos-ér 4000 éves földsáncai) mellett a vasútállomás alatt római kori villa maradványait találták. A honfoglaló magyarok is megtelepedtek a környéken, a falut királyi kondások lakták. Később a 13. században épített cseszneki várhoz tartozott, a falu nevének első említése 1437-ből való. A cseszneki vár birtokosai gyakran cserélődtek, mely a falu életére is kihatott, kiemelendő Török Bálint, aki az evangélikus hitre térítette jobbágyait. 1531-ben a törökök feldűlják, a lakók elmenekülnek. Az 1600-as években a törököt háborúkban visszaszorítják a területről, a cseszneki várat és vele együtt a falut az Esterházyak kapják meg, akiknek 1945-ig marad a tulajdonában. A község 1617-ben települt újra, a XVIII. században német telepesek érkeznek. Kialakul a magyar, evangélikus Magyarszentlászló mellett a német, katolikus Németszentlászló, felépül a katolikus templom, külön magyar és német iskolák működnek. Az 1780-as években közel ezren lakják a két települést. A reformkorban elkezdődik a polgárosodás valamint a német származásúak asszimilációja. Az 1848-as események közül a faluban egyedül a jobbágyfelszabadítás hatása jelentős. Az 1800-as évek második felében több tűzvész pusztít, gazdaságilag a Győr-Veszprém-Dombóvár vasútvonala megnyitása hoz fellendülést. A két települést 1892-ben Bakonyszentlászló néven egyesítik. A világháborúk között dinamikus fejlődik az ipar és a helyi közélet is. A II. világháború után 260 gazda kap földet, ami a régi gazdálkodókkal szül ellentéteket, az 1948-49 utáni idők megpróbáltatásai hasonlóak más falvakéhoz. A Kádár-korszakban jelentős fejlesztések valósulnak meg, azonban a település nem tudott kitörni Zirchez képest alárendelt szerepből annak ellenére, hogy ipara jelentősnek mondható, téglagyár, fűrészüzem és bauxitbánya is működött a községben. Jelenleg mintegy 2000 ember él Bakonyszentlászlón, mely 2002 óta Győr-Moson-Sopron megyéhez tartozik.

### **Evangélikus templom**

A községháza mögött található templomot feltehetően a XIII. század végén építették későromán stílusban. A templom egyhajós, sokszögzáródású szentéllyel, déli oldalán bélétes bejáratral, később befalazott résablakkal épült, mely elemek a feltárasnak köszönhetően ma újból láthatóak. A templomot 1816-ban késő barokk stílusban építették át.

### **Kerek templom, Eszterházy-kastély, Vak Bottyán-forrás**

A különleges formájú római katolikus templom 1779-ben épült késő barokk stílusban, szintén műemléki védeltséget élvez. A XVIII. századi berendezésből megmaradt a faragott fa sekrestyeszekrény, a főoltár és a szószék.

A grófi család nyári kastélya szintén az 1700-as évek végén készül el, jelenleg a bakonyszentlászlói erdészet központja.

A forrás a templommal és kastéllyal szembeni Esterházy parkban található. A gyógyforrás már az 1600-as évek végén ismert volt, a néphagyomány szerint a Rákóczi-szabadságharc egyik legendás hadvezére, Vak Bottyán itt gyógyította reumáját. 1735-ből már egy fürdőépületről tesznek említést, az évszázad végén többen tudományosan vizsgálják hatását. 1858-ban egy győri fürdőtulajdonos vette bérbe az épületet, mely azonban a forrás eliszaposodása miatt a század végén megszűnt.

### **Pápateszér**

A településen időszámításunk előtti 6. évezredből származó maradványokat találtak, a Szöny és Savaria közötti római hadiút is áthaladt rajta. Írásos említése először 1292-ből való. A

török időkben többször elnéptelenedett, magyar és német katolikusokkal telepítik be. Területén 25 vizimalom működött, melyek sajnos az államosítás után elvesztették gazdasági szerepüket és jórészt elpusztultak. A község barokk temploma 1778-ban lett felszentelve.

### **Fenyőfői Ósfenyves**

Reliktum jellegű terület, a jégkorszakot követő felmelegedés folyamán kialakult erdőfenyvesek maradványa, melyet már a XIII. századi oklevelekben említenek. A homokos talajon a fenyvest nem tudta kiszorítani a később elterjedő lomboserdő. A területet Kitaibel Pál kutatta először az 1700-as évek végén, a tudós emlékoszlója a vasút mellett, az SL/PL jelzésen található. 1820-ban egy vihar a fenyves nagy részét tönkretette, Ausztriából hozták csemetéket az újratelepítéshez. Az Ósfenyves 1954 óta védett terület, azonban északi részén az elmúlt évtizedekben mára már rekultiválás alatt lévő bauxitbánya működött.

### **Fenyőfő**

A község nevének jelentése fenyővel benőtt magaslat, először 1230-ban említik. A török időkben, 1536-ban elnéptelenedett, de később az Eszterházyak németekkel telepítik újra. Jelenleg mintegy 150 lakosú, üdülőfalujellegű rendezett település.

### **Pápalátó-kő, Likas-kő**

A pápalátó-kői sziklaeresz (17 m széles visszahajló sziklafal) tetejéről tiszta időben Pápa városát is lehet látni, alattunk Fenyőfő temploma tűnik elő. A Z, majd ZΩ jelzésen kitérőt lehet tenni a Likas-kő sziklájához, melyben 18 m hosszú üregrendszer található.

### **Hódos-ér**

A hódos-éri lövontatású kisvasutat az Eszterházyak építették, a vinyei fűrészüzemtől a Hódos-ér völgyében Porva északi határáig tartott. Az 1960-as években felszámolták, helyén épült az S jelzésű dózerút. A keletre eső Kesellő-hegyen találhatóak a 4000 éves, bronzkori földvársáncok, melyhez az SL jelzés vezet.

### **Cuha-völgy**

A kb. 4 km hosszú festői szurdokvölgyet a Cuha patak vájta a mészkősziklákba. Porva-Csesznek vá. és Vinye vm. között három alagutat és egy viaduktot létesítettek. A völgyhíd északi végénél, a pihenőhely felett áll az 1896-os millenniumi vasúttépítési emlékmű.

### **Csesznek:**

A várat a XIII. században építették, később a Csák nemzetségé, majd 1326-ban királyi vár lett. 1392-ben a Garaiak kapják meg, akik közel száz évig birtokolják. A vár átalakítását 1424-ben fejezik be, a XVI. században végvár, a törökök elfoglalják, de csak rövid ideig tudják megtartani. A Rákóczi-szabadságharcban ellátóközpontként játszik szerepet, majd az Esterházyak barokk várkastélyá építik át. Az 1810-es földrengés, majd egy tűzvész romba dönti a várat, régészeti feltárása 1967-ben kezdődött meg.

### **Zsivány és Remete-barlang**

Az Alsó-Cuha-szurdok szorosa után található 8 m magas és 5-6 m széles Zsivány-barlang a néphit szerint a híres bakonyi betyár, Savanyú Jóska búvóhelye volt. A 7 m hosszú Remete-barlang 1,2 m magas ovális alakú, cseppkő-bekéregzéses bejárata balra feljebb található, az Ördög-rét széléről induló PΩ jelzésen a tetőre felkapaszkodva két kürtőjét nézhetjük meg.



## Menetrend

MÁV:

Bakonyzentlászló vá.	Győr vá.		Budapest	
12:06	13:05	13:22	14:49 railjet Keleti pu.	
		13:31	15:20	Keleti pu.
15:02*	16:05	16:21	17:54 IC Keleti pu.	
		16:31	18:35	Déli pu.
16:04	17:06	17:22	18:49 railjet Keleti pu.	
		17:31	19:20	Keleti pu.
18:07	19:05	19:22	20:49 railjet Keleti pu.	
		19:31	21:20	Keleti pu.
20:09	21:06	21:22	22:49 railjet Keleti pu.	
		21:31	23:35	Déli pu.

Bakonyzentlászló vá.	Veszprém vá.		Budapest	
12:04	13:04	14:00	15:45	Déli pu.
16:50	17:51	18:00	19:45	Déli pu.

Bakonyzentlászló vá.	MÁV Zirc	Volán	Veszprém aut.állomás	
14:51*	15:19	15:30	16:06	
17:52	18:20	19:27	20:11	

\* Volán indul Bakonyzentlászló fordulótól 14:34-kor, érkezik vá. bej. úthoz 14:37-kor

Volán:

Bakonyzentlászló	érk.	Átszállási hely	indul	Győr, aut. áll.		Bp., Népliget
12:09 forduló		nincs átszállás		13:15	14:00	15:50
14:34 forduló	14:46	Bakonyzentkirály, bejárati út	15:52	16:50	17:30	19:20
14:58 községháza	15:09					
15:59 forduló	16:18	Bakonypéterd, aut.vt.	16:29	17:15		
20:09 forduló		nincs átszállás		21:17		

Bakonyzentlászló	érk.	Átszállási hely	indul	érk.	
14:34 forduló	15:06	Dudar, vásártér	16:35	19:00	Budapest, Népliget
14:58 községháza	15:28	Zirc, aut. állomás	15:45	16:35	Veszprém, aut.állomás
			16:18	19:00	Budapest, Népliget

Veszprém felé hazautazók közlekedési probléma esetén forduljanak a főrendezőhöz!

Rajtszám: .....

Név: .....

Indulási idő: ..... Érkezési idő: .....

Rajt: Ósfenyves turistaház (7.00 – 10.00)	1. ep.: Pápateszér (8.30 – 10.30) (csak 50 km-es távon)	2. ep.: Fenyőfői műút (7.45 – 12.00)
3. ep.: Pápalátó-kő (ellenőrzőkód 12.45-ig)	4. ep.: Viadukt pihenőhely (erdei iskola) (10.00 – 15.45)	5. ep.: Zörög-hegy (ellenőrzőkód 16.30-ig) (csak 50 és 35 km-es távon)
6. ep.: Kőmosó-völgy (11.00 – 17.15) (csak 50 és 35 km-es távon)	7. ep.: Ördög-rét (10.30 – 19.15)	Cél: Ósfenyves turistaház (11.00 – 20.00)